

Blaas en darm problemen bij mensen met de ziekte van Parkinson

Heeft
Bekkenfysiotherapie
u iets te bieden ?

Dorien Bennink
Geregistreerd Bekkenfysiotherapeut Klinisch epidemioloog MSc
Department Urology/Pelvic Floor Center



1

Vandaag:

Inleiding

Het bekken en de bekkenbodem

Blaas en darmklachten bij mensen met de ziekte van Parkinson

Wat kun je eraan doen

Onderzoek blaasklachten LUMC

Vragen - kan ook dierct

2

Geschiedenis

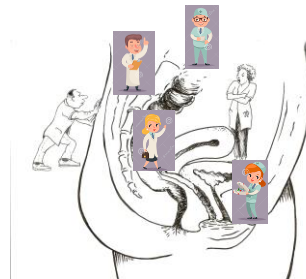
2004 *Register Bekkenfysiotherapie*

Bekkenfysiotherapie richt zich op
preventie en curatieve zorg
binnen het gehele buik-, bekken-, lage rug gebied
bij vrouwen mannen kinderen en ouderen



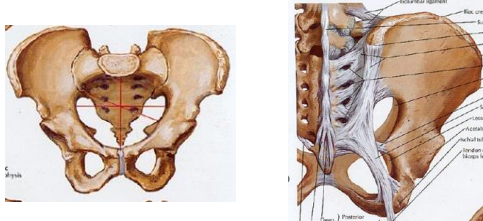
3

Domeinen



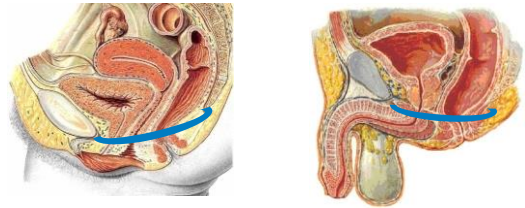
4

Anatomie Functie



5

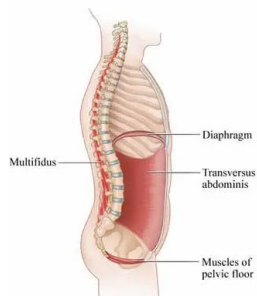
Bekken en bekkenbodem



Openen sluiten steun stabiliteit seksualiteit

6

Relatie buikholte



7

Beweging



8 25-0-2017

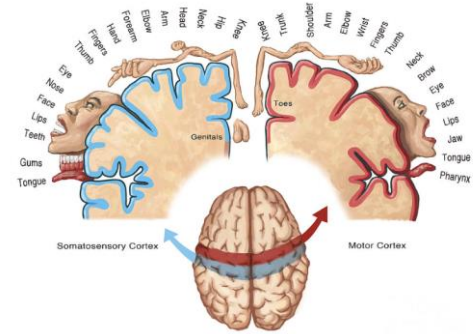
Bekkenbodemspier

- Enige bewuste spier die met organen samenwerkt
- Maakt geen beweging in een gewricht
- Bewuste spier zonder "visuele" controle

Je ziet de spier niet



9



10

Wat kunt u ?

Wat doen de buik en bilspieren ?

Waar ?

anus , vaginaal , rondplaspis , perineum ?

What is the most effective verbal instruction for correctly contracting the pelvic floor muscles? 2018 Nao Ben Amiz

11

Bewustwording

Voelt u een intrekende beweging?

Hoe groot is deze ?

Beweegt de spier terug bij ontspanning ?

Kunt u de aanspanning vasthouden, hoelang ?

Kunt u snel en kort aan- en ontspannen?



What is the most effective verbal instruction for correctly contracting the pelvic floor muscles? 2018 Nao Ben Amiz

12

Relatie tot ziekte van Parkinson

Blaasklachten 75 %

Aandrang klachten 58%

Nachtelijk plassen 50% 2 maal

Aandrang incontinentie 20-40% ??

Niet goed kunnen "leggen"



13

13

Plassen

Hoe vaak plassen is normaal ?

Wat is een normaal plasvolume ?



volume: 250-500ml per plas

bij 2 liter vocht inname 6-7 maal per 24 uur

Abrams et al 2002 The standardization of Terminology of Lower Urinary Tract Function
Rome III criteria

14

14

Relatie tot ziekte van Parkinson



Obstipatie/ constipatie 50%

< 3 maal per week 50%

Moeizaam ontlasten

evacuatie/ persen 50-70%

15

15

Hoe vaak ontlasten is normaal?

3 maal per dag tot 1 maal in de 3 dagen
zacht en gebonden

(Parkinson?)

Bristol Stool Chart	
Type 1	Little hard lumps, difficult to pass (possibly due to dehydration)
Type 2	Like a nut, hard, lumpy, difficult to pass
Type 3	Like a nut, hard, lumpy, difficult to pass
Type 4	Like a nut, hard, lumpy, difficult to pass
Type 5	Like a nut, hard, lumpy, difficult to pass
Type 6	Like a nut, hard, lumpy, difficult to pass
Type 7	Like a nut, hard, lumpy, difficult to pass

16

16

Diagnostiek Bekkenfysiotherapie

Vragen : alle domeinen (blaas – darm – baarmoeder – lage rug/heup)

Bewegings onderzoek Fysiotherapie: lage rug heup buik
Spieren

Ademhaling

Bekkenbodemspieren : inwendig onderzoek



plas – ontlastings – dagboek

17

17

Seksualiteit

Onafhankelijk leeftijd

Verandering bij Parkinson, zin

Bv: Vrouw pijn bij gemeenschap

Bv: Man erecties ↓



www.sickandsex.nl

18

18

Plas / ontlasting dagboek

Tijdstip	Plaas (ml)	Tiende van ontlasting (20%)	Ontlasting	Tiende van ontlasting (10%)	Tiende (ml)	Overblijfsel (ml)
6-9u	120	2		1		50
9-12u	120	2		1		50
12-15u	60	3		1		350
15-18u	120	1				100
18-21u	50	1				100
21-24u	50	1				100
24-27u	50	1				100
27-30u	50	1				100
30-33u	50	1				100
33-36u	50	1				100
36-39u	50	1				100
39-42u	50	1				100
42-45u	50	1				100
45-48u	50	1				100
48-51u	50	1				100
51-54u	50	1				100
54-57u	50	1				100
57-60u	50	1				100
Totaal	1500					1500



19

19

Therapie: Plassen-Toiletinstructie

Ontspannen rechtop zitten

- Voeten plat op de grond
- Ondergoed naar beneden
- Buik ontspannen
- Plassen = **NIKS** doen (niet meepersen)

Na het plassen bij nadruppelen:

- * paar keer bekken kantelen en plassen
- * mannen uitstrijken op perineum
- Vrouwen; afvegen van voor naar achter



20

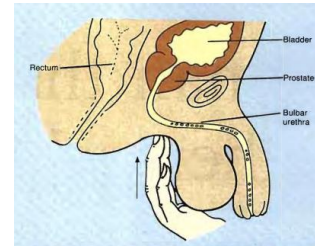


Mannen zitten ?

21 25-01-2017

21

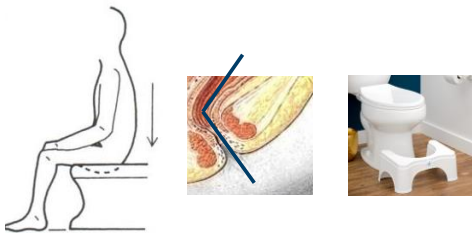
Nadruppelen



22 25-01-2017

22

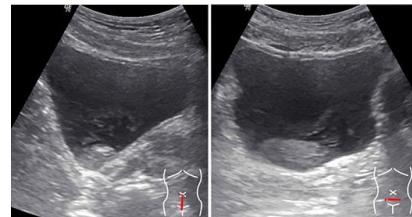
Therapie: Ontlasten-Toilet instructie



23 25-01-2017

23

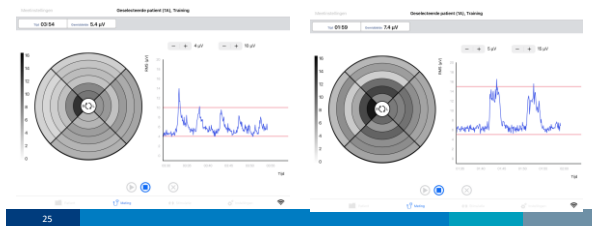
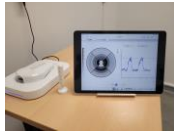
Echo – blaas vulling – beweging bekkenbodem



24 25-01-2017

24

Therapie-Biofeedback



25

Therapie- oefeningen

- Gedrag plassen en ontlasten, buikdruk uitleg!
- Oefentherapie: bekkenbodembewustwording
"precies"
- Ademhaling – ontspanning
- Feedback : terugkoppeling
 - manueel
 - echografie,
 - (bio) feedback



26

Onderzoek blaasklachten bij mensen met PD: LUMC

Vaak plassen, in de nacht vaak plassen, urine verlies bij aandrang
Mannen en vrouwen



8 behandelingen bekkenfysiotherapie met elektrostimulatie
150 deelnemers in 3 groepen: 3 vormen elektrostimulatie (1 werkt niet)
Effect: minder aandrang, (in de nacht) minder vaak plassen geen urine verlies
sneller/beter met effectieve elektrostimulatie

onderzoekurologie@LUMC.nl 0715299763

27

27

Dank voor uw aandacht !

Vind een geregistreerde bekkenfysiotherapeut
www.defysiotherapeut.com

www.nvfb.nl

App: bekkenbodemonline
www.sickandsex.nl
www.bekkenbodemonline4all.nl

Oefeningen – filmpjes

<https://www.youtube.com/watch?v=-mbcyZO-S0o&list=PL5EYuka9x9sQH0Ni4dm7yrfZMFVxuFF3H&index=2>



28

28